

สนับสนุนโดย

การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง

HANDS-ON Systematic Review

การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบเพื่อขออนุญาตกล่าวอ้างทางสุขภาพ (Workshop I)

ที่มาและความสำคัญ

สมาคมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาหารแห่งประเทศไทย (Food Science and Technology Association of Thailand หรือ FoSTAT) โดย FIRN (Food Innovation and Regulation Network) ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างองค์ความรู้และทักษะการทำการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ (SYSTEMATIC REVIEW) ซึ่งเป็นงานวิชาการระดับสูงเพื่อรวบรวม คัดกรองและสรุปผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการแบบ Peer-review ที่มีคุณภาพเชื่อถือได้เพื่อสรุปผลงาน เช่น การประเมินหลักฐานการศึกษาในมนุษย์ (Clinical Trial) ของฤทธิ์สารสำคัญเคอร์คูมิน (curcumin) ต่อการลดอาการปวดข้อในคนไขข้ออักเสบ เป็นต้น ทั้งนี้การวิจัยจำเป็นต้องมีกระบวนการหาผลงานตีพิมพ์จากฐานข้อมูลและวิเคราะห์คัดเลือกหลักฐานอย่างเป็นระบบ สามารถวิเคราะห์และสรุปได้อย่างไม่มีอคติ (biasness) เนื่องจากหลักฐานงานวิจัยของสารสำคัญเชิงหน้าที่และโภชนาการรวมถึงสารจากสมุนไพรที่ใช้เป็นยาโภชนเภสัชและเวชสำอางล้วนมีงานวิจัยในประเทศเอเชียใต้และตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะการใช้ผลงานยีนยันฤทธิ์ทางอายุรเวช (Aryveda) ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ประเทศในแถบนี้ต้องมีความสามารถในการค้นคว้ายืนยันคุณสมบัติของสารท้องถิ่น พื้นเมือง และจากภูมิปัญญาบรรพบุรุษ ในกรณีของประเทศไทยมีความจำเป็นที่จะต้องมีการค้นคว้าและยืนยันผลวิจัยที่ไร้อคติ (unbiased) เพื่อการพิจารณาความเหมาะสมของข้อความสรรพคุณต่าง ๆ ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ดังนั้นทางสมาคมฯ จึงได้ร่วมกับทีมวิทยากรผู้เชี่ยวชาญจากคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ในการจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการดังกล่าว โดยทางผู้จัดมีความคาดหวังว่าผู้เข้าเรียนจะสามารถจัดทำ Systematic review ได้ โดยอาจจะสามารถเพิ่มกิจกรรมการจัดทำวรรณกรรมอย่างเป็นระบบในข้อเสนอโครงการต่อไปในอนาคต ซึ่งหวังว่าประเทศไทยจะมีผลงานวิจัยที่สามารถยืนยันทางวิชาการได้และผู้ผลิตสามารถยืนยันผลวิจัยต่อ อย. ได้ผลสำเร็จเพิ่มขึ้นด้วย

เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2564 ทางสมาคมฯ ได้มีการจัดอบรมรูปแบบออนไลน์ถ่ายทอดสดผ่านทาง Facebook หัวข้อ "Systematic review เบื้องต้น" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. ทรงพันธ์ เจริมประยงค์ หัวหน้าภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นวิทยากร (รับชมคลิปการบรรยายได้ที่ <https://www.facebook.com/firn.fanpage/videos/238418164884426/>) โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ นักวิจัย ผู้ประกอบการ และผู้ที่สนใจ มีความรู้ความเข้าใจในหลักการเบื้องต้นของการจัดทำ systematic review

สำหรับกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ "HANDS-ON Systematic Review การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบเพื่อขออนุญาตกล่าวอ้างทางสุขภาพ (Workshop I)" ในครั้งนี้ มุ่งหวังให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้รับประโยชน์ เช่น

1. เรียนรู้ขั้นตอนวิธีการทำ systematic review แบบเจาะลึกการประเมินคุณภาพของงานวิชาการในวารสารแบบ peer-reviewed

2. มีแนวทาง (Roadmap) การบริหารการจัดทำ systematic review เป็นทีม รวมทั้งการอ่านและตีความผลการศึกษาแบบ unbiased (ไร้อคติ)
3. เชื่อมต่อกับ ผู้ประกอบการให้เข้าใจถึงความสำคัญและสามารถพัฒนาแนวทางสำหรับทำการศึกษา วิจัยและพัฒนาผลงานวิจัยเชิงสุขภาพให้ได้คุณภาพที่เข้าข่ายเกณฑ์คุณภาพระดับสูง และสามารถเลือกใช้งานตีพิมพ์ systematic review ที่มีคุณภาพประกอบการยื่นขอกล่าวอ้างทางสุขภาพได้
4. ได้ระดมสมองแนวทางการพัฒนาโจทย์และฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการค้นหาบทความวิจัยอย่างเป็นระบบในฐานข้อมูล PubMed และการพัฒนา data extraction form และเรียนรู้การทำ data extraction

ผู้เข้าร่วมอบรมจะได้รับประโยชน์เป็นอย่างมากหากมีประเด็นที่สนใจอยากทดลองทำ Systematic review ซึ่งหลังจากจบการอบรมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ (workshop I) ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถนำประสบการณ์และแนวคิดไปพัฒนาต่อยอดเป็นโครงการวิจัย ทดลองค้นหาบทความ และพัฒนา data extraction form

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ.2566 (ประมาณ กุมภาพันธ์ พ.ศ.2566 เป็นต้นไป) ทางสมาคมฯ จะมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการต่อเนื่อง (workshop II) สำหรับทีมวิจัยที่เริ่มงานนี้แล้วและต้องการคำปรึกษาและดำเนินการศึกษา Systematic review ต่อเนื่อง โดยเป็นการพัฒนาต่อยอดจากโครงการวิจัยที่มีการพัฒนาในการอบรมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ (Workshop I) ประเด็นที่จะดำเนินการใน workshop II คือ การวิเคราะห์และตีความผลการศึกษา รวมทั้งการเขียนรายงานผลการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการจัดอบรม

- 1) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพนักวิจัยไทยให้มีความสามารถและความเข้าใจเชิงลึกในการจัดทำ Systematic review ด้านอาหารและสารสำคัญในอาหารเพื่อประกอบการยื่นขอกล่าวอ้างทางสุขภาพ (Health claim)
- 2) เพื่อให้ นักวิจัยไทยสามารถพัฒนาโครงการวิจัย (Protocol) ของการศึกษา Systematic review ของ Functional ingredient / Functional substance ได้

หัวข้อ : อบรมเชิงปฏิบัติการ “HANDS-ON Systematic Review การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบเพื่อขออนุญาตกล่าวอ้างทางสุขภาพ (Workshop I)”

ระยะเวลาจัดงาน : 2 วัน

ช่วงเวลาการจัดอบรม : วันที่ 3 - 4 ตุลาคม 2565 เวลา 8.30 - 17.00น.

ค่าลงทะเบียนสำหรับผู้สมัคร : ท่านละ 500 บาท

จำนวนและรูปแบบการเข้าอบรม : จำนวนผู้เข้าร่วมแบบ on-site ไม่เกิน 30 ท่าน และ on-line ไม่เกิน 30 ท่าน

สถานที่จัดงาน : ณ ห้อง Ballroom 2+3 โรงแรม NOVOTEL Bangkok Ploenchit Sukhumvit ร่วมกับการเข้าร่วมผ่านระบบออนไลน์ด้วยโปรแกรม Zoom

กลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วม workshop :

- 1) นักวิจัยที่สนใจจัดทำ Systematic review ได้เอง
- 2) ต้องการพัฒนาโครงการและโจทย์วิจัยที่มีหลักฐานยื่นขอ Health Claim ได้

- 3) มีแผนการสร้างโครงการวิจัยใหม่ที่มี Systematic review เป็นกิจกรรมร่วมด้วย แต่อยากทราบว่าทำอย่างไร
- 4) ผู้ประกอบการที่เมื่อกิจการวิทยาศาสตร์เชิงสุขภาพ ที่ต้องการทำหรือสนับสนุนงาน Systematic review เพื่อการยื่นขอกล่าวอ้างทางสุขภาพ (Health claim)

คุณสมบัติพื้นฐานของผู้อบรม :

- 1) มาจากสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น วิทยาศาสตร์อาหาร โภชนาการ นักกำหนดอาหาร เภสัชศาสตร์ แพทย์ศาสตร์ และวิทยาศาสตร์สุขภาพอื่นๆ (ผู้ร่วมงานต้องมีคุณสมบัติสายวิทยาศาสตร์และสามารถทำ Literature search ในวารสารวิชาการได้)
- 2) มีความรู้จากการอบรมพื้นฐาน Systematic review โดยผ่านการอบรม Systematic review จากหน่วยงานอื่นมาแล้ว หากยังไม่เคยอบรม Systematic review มาก่อน จะต้องเข้าฟัง คอร์สบรรยาย เรื่อง "การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ (systematic review) เบื้องต้น" โดย รศ. ดร. ทรงพันธ์ เจริมประยงค์ ที่ <https://www.facebook.com/firn.fanpage/videos/238418164884426/> ก่อนเข้าเรียน

การเตรียมตัวของผู้มาอบรม :

- 1) ท่านที่เข้าร่วมอบรมแบบ on-site จะต้องนำคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กที่สามารถเข้าค้นหาข้อมูลออนไลน์ได้มาด้วยพร้อมสายชาร์จไฟ
- 2) ท่านที่เข้าร่วมอบรมแบบ on-line เข้าร่วมการอบรมผ่านโปรแกรม Zoom ด้วยอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่สามารถใช้ค้นหาข้อมูลออนไลน์ได้
- 3) เอกสารประกอบการอบรมทางผู้จัดงานจะจัดส่งเป็น Soft File ผู้เข้ารับการอบรมทางอีเมลล์

วัตถุประสงค์ของเนื้อหา :

- Understanding the role of systematic reviews in health claims of food
- Understanding the regulation needs of health claims based on systematic reviews
- Developing a systematic review protocol and searching strategies

หัวข้อหลักของการอบรมโดยสังเขป :

- Introduction to systematic reviews
- Role of systematic reviews in health claim based on regulatory authority
- How to plan and conduct a systematic review
  - Rephrase question: PICO
  - Developing a protocol with inclusion and exclusion criteria
  - Systematic literature searches

กำหนดการของงานอบรม

Time	Program
Day 1 : 3rd October 2022	
8:30-09:00	Registration
09:00-09:30	Lecture : Introduction to systematic reviews โดย รศ.พญ. วราลักษณ์ ศรีนนท์ประเสริฐ
09:30-10:00	Lecture : Role of systematic reviews in health claim based on regulatory authority โดย ดร.พัทธรา สีฬหรวงศ์
10:00-10:15	Break
10:15-11:15	Lecture : Step-by-step of performing a systematic review <ul style="list-style-type: none"> - Rephrase question and review objectives - Developing a protocol with inclusion and exclusion criteria - Systematic literature searches - Critical appraisal of studies - Combine the results โดย ดร.พัทธรา สีฬหรวงศ์
11:15-12:00	Group assignment (10-20 persons/group) : develop protocol for a systematic review <ol style="list-style-type: none"> 1. ดร.พัทธรา สีฬหรวงศ์ 2. ดร.รุ่งนภา คำผาง 3. ภกญ.จุฑามาศ พรราวแจ้ง 4. ภกญ.พรธิดา หัตถ์โนนตุ่น 5. คุณ ณิชฎกานต์ จิตพิมพ์ 6. คุณ ภคินันท์ อังกาบ 7. คุณ นฤมล เจริญใจ 8. คุณ กุณที พลรักดี
12:00-13:00	Lunch break
13:00-14:30	Group assignment (10-20 persons/group) : develop protocol for a systematic review <ol style="list-style-type: none"> 1. ดร.พัทธรา สีฬหรวงศ์ 2. ดร.รุ่งนภา คำผาง 3. ภกญ.จุฑามาศ พรราวแจ้ง 4. ภกญ.พรธิดา หัตถ์โนนตุ่น 5. คุณ ณิชฎกานต์ จิตพิมพ์

Time	Program
	6. คุณ ภาคนันท์ อังกาบ 7. คุณ นฤมล เจริญใจ 8. คุณ กุญแจ พลรักดี
14:30-14:45	Break
14:45-15:15	Lecture: Critical appraisal of a systematic review: AMSTAR 2 โดย รศ.พญ. วราลักษณ์ ศรีนนท์ประเสริฐ
15.15-16.45	Hands-on practice : appraise a systematic review 1. ดร.พัทธรา สีฬหรวงศ์ 2. ดร.รุ่งนภา คำผาง 3. ภาณุ.จุฑามาศ พรราวแจ้ 4. ภาณุ พรธิดา หัตถโนนตุ่น 5. คุณ ณิชฎกานต์ จิตพิมพ์ 6. คุณ ภาคนันท์ อังกาบ 7. คุณ นฤมล เจริญใจ 8. คุณ กุญแจ พลรักดี
16.45-17.00	Conclusion ดร.รุ่งนภา คำผาง
Day 2 : 4th October 2022	
8:30-09:00	Registration
09:00-10:00	Lecture : systematic literature search โดย ภาณุ.จุฑามาศ พรราวแจ้
10.00-10.15	Break
10.15-11.15	Hands-on practice : systematic searching in PubMed โดย ภาณุ พรธิดา หัตถโนนตุ่น
11.15-12.00	Lecture : Data extraction and synthesis โดย ดร.รุ่งนภา คำผาง
12.00-13.00	Lunch break
13.00 – 15.00	Group assignment (10-20 persons/group) : develop a data extraction form and perform data extraction 1. ดร.พัทธรา สีฬหรวงศ์ 2. ดร.รุ่งนภา คำผาง 3. ภาณุ.จุฑามาศ พรราวแจ้

Time	Program
	4. ภกญ พรธิดา หัตถ์โนนตุ่น 5. คุณ ณิชฎกานต์ จิตพิมพ์ 6. คุณ ภคนันท์ อังกาบ 7. คุณ นฤมล เจริญใจ 8. คุณ กุณที พลรักดี
15.00-15.15	Break
15.15-16.00	Communication of results of a systematic review โดย รศ.พญ. วราลักษณ์ ศรีนนท์ประเสริฐ
16.00-16.30	Conclusion and next steps โดย ดร.รุ่งนภา คำผาง